

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urto/1/2024
Identifikačné číslo spisu:	1023201051
Dátum vydania rozhodnutia:	12.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1023201051.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 12. júna 2024 v Bratislave v trestnej veci odsúdeného Y. S. v konaní o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia, o odvolaní odsúdeného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1Ntc/29/2023, z 20. decembra 2023 takto

rozhodol:

I. Podľa § 518 ods. 4 veta tretia Trestného poriadku, rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1Ntc/29/2023, z 20. decembra 2023 zrušuje.

II. Podľa § 16 ods. 1 písm. f) s poukazom na § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov

o d m i e t a

uznanie a vykonanie rozsudku Krajského súdu pre trestné veci Viedeň, sp. zn. 14 Hv 24/22g, z 21. novembra 2022, právoplatného 25. novembra 2022, v časti ktorou bol občan Slovenskej republiky Y. S., nar. XX. I. XXXX v Y., trvalým pobytom F.-T., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Rakúskej republike, uznaný za vinného v bode 1/ zo zločinu úmyselného ťažkého ublíženia na zdraví podľa § 87 ods. 1 rakúskeho Trestného zákonníka, v bode 2/ zo zločinu ťažkého ublíženia na zdraví podľa § 15, § 84 ods. 4 rakúskeho Trestného zákonníka, v bode 3/ zo zločinu ťažkého nátlaku podľa § 15, § 105 ods. 1, § 106 ods. 1 číslica 3 posledný prípad rakúskeho Trestného zákonníka a v bode 4/ z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 107 ods. 1 rakúskeho Trestného zákonníka, na tom skutkovom základe, že

dňa 1. septembra 2022 vo U.

1/ F. J.-Y. úmyselne spôsobil ťažké ublíženie na zdraví (§ 84 ods. 1 rakúskeho Trestného zákonníka) tak, že jej zasadil údery a kopance medzi iným aj do oblasti hlavy, čím menovaná utrpela neposunutú zlomeninu deviateho rebra vľavo, krvné podliatiny a opuchy tváre a v oblasti mäkkej lebky, podliatinu lebky so zakrvácaním do oblasti pavúčieho tkaniva (subarachnoidálne krvácanie) v oblasti stredného mozgu a ľavého temporálneho laloku, otras mozgu, ako aj modriny na bruchu a na hrudnom koši, tým teda ťažké ublíženie na zdraví s poškodením zdravia a pracovnou neschopnosťou v trvaní viac ako 24

dni,

2/ sa pokúsil Z. Y. samo o sebe ťažké ublíženie na zdraví tak, že ju silno udrel päťou do tváre, aby získal prístup do obytného domu,

3/ F. J.-Y. sa nebezpečným vyhrážaním prinajmenej jedným ublížením na zdraví pokúsil prinútiť k zachovaniu alebo znovuoobnoveniu vzťahu tak, že jej jednou správou oznámil, že ju v opačnom prípade zabije, osobu, ktorú nútil sa teda pokúsil priviesť ku konaniu, ktoré poškodí jej obzvlášť dôležité záujmy,

4/ U. Y. nebezpečne ohrozoval prinajmenej jedným ublížením na zdraví, aby ho dostal do stavu strachu a nepokoja tak, že sa telefonicky voči nemu vyjadril, že mu doláme všetky kosti a keď má odvahu, má prísť a on ho zabije,

za ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2192 (dvetisícstodeväťdesiatdva) dní.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozhodol rozsudkom, sp. zn. 1Ntc/29/2023, z 20. decembra 2023 tak, že podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov sa uznáva vo výroku o vine a vo výroku o treste odňatia slobody a vykoná sa na území Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu pre trestné veci Viedeň, sp. zn. 14 Hv 24/22g, z 21. novembra 2022, právoplatný 25. novembra 2022, v časti ktorou bol občan Slovenskej republiky Y. S., nar. XX. I. XXXX v Y., trvalým pobytom F.-T., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Rakúskej republike, uznaný za vinného v bode 1/ zo zločinu úmyselného ťažkého ublíženia na zdraví podľa § 87 ods. 1 rakúskeho Trestného zákonníka, v bode 2/ zo zločinu ťažkého ublíženia na zdraví podľa § 15, § 84 ods. 4 rakúskeho Trestného zákonníka, v bode 3/ zo zločinu ťažkého nátlaku podľa § 15, § 105 ods. 1, § 106 ods. 1 číslica 3 posledný prípad rakúskeho Trestného zákonníka a v bode 4/ z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 107 ods. 1 rakúskeho Trestného zákonníka, ktorých sa menovaný dopustil na skutkovom základe podrobne rozvedenom vo výrokovej časti tohto rozsudku vyššie.

V ostatnom obsahu výrokovej časti zmieneného rozsudku krajského súdu tento rozhodol podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku v spojitosti s § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona tak, že odsúdený bude vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odsúdený odvolanie, a síce argumentujúc úvahami, čo do podstatného obsahu spočívajúcich v nasledovnom vecnom základe:

- poznatky uvádzané súdom prvého stupňa nie sú správne;
- vo Viedni v Rakúskej republike má mať prihlásený pobyt, oženil sa s poškodenou a v prípade výkonu trestu na Slovensku bude pre jeho ženu náročné navštevovať ho a udržiavať spolu sociálny kontakt;
- zdá sa mu nespravodlivé, že musí pokračovať v treste na území Slovenskej republiky;
- všetky dokumenty preukazujúce ním tvrdené, má jeho manželka, ktorá ich ochotne poskytne a tiež by bola rada, keby s ohľadom na vysvetlené jej muž vykonával trest v Rakúsku.

Prokurátor príslušnej krajskej prokuratúry sa do času konania neverejného zasadnutia spojeného s verejným vyhlásením tohto rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k podanému odvolaniu nevyjadril.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku (vyjmúc ex lege vyplývajúce obmedzenie podľa § 15 ods. 5 veta druhá zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí) zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odsúdená podala odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo a zistil, že odvolanie odsúdeného je dôvodné, jeho argumentáciu je potrebné považovať za vecne správnu a túto akceptovať ako zodpovedajúcu „reálnemu“ stavu veci.

Odvolací súd podporia vyššie formulovaný záver o nasledujúce rozhodné skutočnosti.

V prvom rade je potrebné uviesť, že zákon č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii je transpozíciou Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody, alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii, do slovenského právneho poriadku.

Z odseku 9 úvodných ustanovení rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 vyplýva, že výkon trestu vo vykonávajúcim štáte by mal posilniť možnosť sociálnej nápravy odsúdenej osoby. Aby sa príslušný orgán štátu pôvodu presvedčil, že výkon trestu vykonávajúcim štátom poslúži účelu uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby, mal by zvážiť také prvky, ako sú napríklad väzby dotknutej osoby na vykonávajúci štát, či ho považuje za miesto svojich rodinných, jazykových, kultúrnych, spoločenských alebo hospodárskych či iných väzieb na vykonávajúci štát.

Z článku 4 ods. 1 písm. a) uvedeného rámcového rozhodnutia vyplýva, že za predpokladu, že odsúdená osoba je v štáte pôvodu alebo vo vykonávajúcim štáte, a za predpokladu, že dala svoj súhlas, ak sa tak vyžaduje podľa článku 6, možno rozsudok spolu s osvedčením, ktorého štandardné tlačivo je uvedené v prílohe I, zaslať jednému z nasledujúcich členských štátov - členskému štátu, ktorého štátnu príslušnosť má odsúdená osoba a v ktorom žije.

S poukazom na princíp eurokonformného výkladu je potom potrebné vykladať aj vnútroštátne právo, v tomto prípade zákon č. 549/2011 Z. z.

V napadnutom uznesení krajský súd oprel svoje rozhodnutie o uznaní a vykonaní rozhodnutia cudzieho štátu primárne o ustanovenie § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z., pretože odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má mať obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky.

Odsúdený Y. S. v zásade namietal, že nemá obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky a trest odňatia slobody by mal z tohto dôvodu vykonávať v Rakúsku.

Ako vyplýva z vyššie citovaných ustanovení rámcového rozhodnutia Rady hlavným cieľom a účelom uznania cudzieho rozhodnutia a prevzatia odsúdenej osoby na výkon trestu do iného členského štátu je posilniť možnosť sociálnej nápravy tejto odsúdenej osoby s predpokladom, že výkon trestu vo vykonávajúcim štáte lepšie poslúži účelu uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby.

Tomu napokon zodpovedajú i závery domácej judikatúry, podľa ktorej z ustanovení rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV o uznávaní trestov odňatia slobody vyplýva, že jeho cieľom je uľahčiť sociálnu nápravu odsúdenej osoby. Najvyšší súd SR sa preto domnieva, že kritériá uvedené v čl. 4 ods. 1 písm. a) rámcového rozhodnutia budú splnené iba vtedy, ak má odsúdený v členskom štáte, ktorého je štátnym príslušníkom, také rodinné, jazykové, kultúrne, spoločenské, hospodárske alebo pracovné väzby, so zreteľom na ktoré možno dôvodne predpokladať, že výkon trestu v tomto členskom štáte posilní možnosť jeho sociálnej nápravy (uznesenie NS SR z 22. októbra 2019, sp. zn. 2Urto/5/2018).

Podľa § 4 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa

ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení zákona č. 396/2019 Z. z. nie je možné za obvyklý pobyt odsúdeného považovať jeho administratívne nahlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt na území Slovenskej republiky, ale skutočné miesto jeho pobytu, kde má vytvorené osobné, rodinné, pracovné a obdobné sociálne väzby, ktoré sú určujúce k tomu, aby došlo k jeho resocializácii, resp. k uľahčeniu jeho sociálnej nápravy.

Zo spisového materiálu vyplýva, že odsúdený sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Rakúskej republike. Trvalý pobyt má síce evidovaný na území Slovenska, ale nejde o jeho obvyklý pobyt. Na základe doplňujúcich údajov zo strany štátu pôvodu najvyšší súd zistil, že podstatné informácie, ktoré odsúdený uviedol, sú pravdivé. Odsúdený má na území Rakúskej republiky od 16. augusta 2023 evidovaný prechodný pobyt vo Viedni, 14. apríla 2023 v Rakúskej republike uzatvoril manželstvo s F. J. - Y. (aktuálne prijala jeho priezvisko - S.), ktorá má evidovaný pobyt v meste U. na rovnakej adrese ako on. Jeho manželka ho vo výkone trestu na území Rakúskej republiky pravidelne a opakovane so značnou frekvenciou navštevuje. Evidentne má teda na území Rakúskej republiky vytvorené sociálne väzby a zázemie, na toto územie chce smerovať svoje sociálne aktivity. Manželka ho pravidelne a relatívne často navštevuje, čo vytvára pozitívne predpoklady na jeho resocializáciu. Obvyklým pobytom odsúdeného je teda jednoznačne územie Rakúskej republiky, pričom sociálne väzby na území Slovenskej republiky sú podstatne relativizované.

Uvedeným je zároveň popreté aj vyjadrenie Spolkového cudzineckého a azylového úradu Rakúskej republiky z 11. júna 2022, o ktoré oprel svoje rozhodnutie súd prvého stupňa, že odsúdený nemá v Rakúskej republike žiadne sociálne väzby a nemá tam žiadnu formu pobytu.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí, rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na vyššie uvedené je však toto ustanovenie s poukazom na znenie článku 4 ods. 1 Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 potrebné vykladať tak, že podmienky uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky uvedené v § 4 ods. 1 písm. a) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí budú splnené len v tom prípade, ak má zároveň odsúdená osoba obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky.

Keďže odsúdený Y. S. má obvyklý pobyt na území Rakúskej republiky, nie je splnená podmienka uvedená v § 4 ods. 1 písm. a) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí na uznanie a výkon rozsudku Krajského súdu pre trestné veci Viedeň.

Neuniklo pozornosti najvyššieho súdu ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí a v tejto súvislosti odsúdenému rakúskym administratívnym orgánom uložený zákaz pobytu, avšak vzhľadom na možný pozitívny vplyv pre zaradenie odsúdeného do spoločnosti po návrate z výkonu trestu, potreba resocializácie prevážila a najvyšší súd dospel k záveru, že by bolo v rozpore s účelom citovaného Rámcového rozhodnutia ako aj samotného zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí, aby odsúdený vykonával trest na území Slovenskej republiky. Rakúskej strane bolo notifikované, že odsúdený má v štáte pôvodu rodinu a je tam prihlásený na pobyt, čo v podstate štát pôvodu aj potvrdil.

Zhrnúc vyššie vyjadrené platí, že v trestnej veci odsúdeného bol najvyšším súdom zistený dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia z dôvodu uvedeného v § 16 ods. 1 písm. f) s poukazom na § 4 ods. 1 písm. a) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí.

Najvyšší súd preto nemohol postupovať inak než tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku sťažnosť nie je prípustná.